

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al Asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: În țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

•••□•••

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Anul economic 1935. — Raționalizare și normalizare. — Situația. — Cursul mediu al efectelor și acțiunilor. — Costul vieții. — Aplicarea legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane. — *Cronica*: Banca Națională. Declarațiile de impunere pe 1935. Leva bulgară se devalorizează.

Anul economic 1935.

Caracteristica anului trecut este nesiguranța în domeniul economic și politic. Cauza: neîncrederea generală între statele Europei. Dar neliniștea nu cuprinde numai Europa, ci și China, Japonia, Africa etc.

În urma neîncrederii, statele se izolează una de alta. Toate ar vrea, ca nu numai politicește, dar și economicește, să fie cu totul independente una de alta.

În atmosfera aceasta, România nu putea face altfel. A luptat pe cât s'a putut, deodată pe două fronturi: pentru echilibrarea comerțului extern, și pentru echilibrarea bugetului.

Stat debitor în mare măsură față de străinătate, numai astfel putea satisface obligațiunilor sale de plată, dacă prin export ajungea în posesiunea de mijloace suficiente de plată. Pentru a atinge scopul acesta, s'a reglementat atât comerțul de mărfuri cu străinătatea, cât și comerțul de devize. Neavând experiență destulă pe acest teren, am făcut diferite încercări, cari însă nu au fost executate până în ultimele consecințe, așa că în

cursul anului 1935 am asistat la cel puțin patru feluri de regimuri ale comerțului exterior. Cu toate dificultățile create astfel printr'o nestabilitate dăunătoare am ajuns totuși acolo, ca balanța comerțului nostru extern să fie activ, și să se încheie cu un plus de export de circa 5 miliarde Lei. La acest rezultat favorabil a contribuit, afară de primele acordate de Stat exportatorilor, și situația pieței internaționale, care arată o urcare generală a prețurilor la materiile prime. Războiul italo-abisinian a influențat asemenea favorabil această conjunctură.

Concomitent cu stimularea exportului, s'a limitat și importul numai la acele materii, cari sunt necesare industriei noastre. S'a ajuns astfel la o diminuare a importului față de anul precedent, de —15% la cantitatea, și —20% la prețul mărfurilor.

Împrejurarea aceasta favorabilă a comerțului nostru, a permis și reluarea plăților arieratelor comerciale, făcându-se convenții, cari prevăd lichidarea datoriei noastre în anumite cote anuale. Multe firme străine însă, neavând încredere în stabilitatea monezii noastre, au preferat să lichideze creanțele lor în mod integral, în afară de cadrele convențiilor, primind chiar și o cotă mai redusă.

Plasarea mai ușoară și mai profitabilă a produselor noastre în țările străine, a contribuit la ameliorarea situației și pe piața internă. Aceasta se poate constata din ritmul mai viu al afa-

cerilor. Unii observatori cred că este numai un fenomen trecător, produs de dumpingul comerțului extern. În comerț însă evoluția nu se face într'o linie dreaptă ascendentă, ci progresul alternează cu recidive, și rezultatul final se poate constata numai într'un ciclu mai lung.

Prețurile produselor agricole au înregistrat asemenea urcări remarcabile. Cererile intense din străinătate, și o calitate mai bună a recoltelor au făcut posibil lucrul acesta. Ce este însă câștigul unora, este pierderea altora. Salariații cu leafă fixă ies cu pierdere din conjunctura aceasta, deoarece urcarea salariilor nu ține niciodată pas cu scumpirea traiului. O ameliorare în privința aceasta este posibilă numai în legătură cu o ameliorare radicală a situației generale economice și a bugetului statului — ceiace însă nici pe lângă optimismul cel mai mare nu se poate constata.

Statistica ne spune, că bugetul anului 1933/4 s'a încheiat cu un deficit de 3 miliarde Lei, și dacă nu s'ar fi lansat împrumutul de înzestrare (care în fond n'a fost altceva decât un impozit deghizat asupra veniturilor și averilor) atunci bugetul 1934/5 s'ar fi încheiat cu un deficit de 5 miliarde Lei. Va să zică mergem cu deficitul într'un ritm ascendent, dacă nu vrem să presupunem, că averea națională va fi forțecată în fiecare an cu câteva miliarde prin împrumuturi de înzestrare, consolidare, refacere etc.

Trebue să mai constatăm, că după cele precedente, politica noastră financiară este nepotrivită? Cauza este, că de câteori încercăm reduceri masive în bugetul nostru, întră în scenă puteri „oculte“, cari zădărnicesc orice plan rațional. Să delăfurăm masca misteriosului, și examinând apariția la lumina zilei, vom vedea că acele puteri oculte nu sunt altceva, decât niște gheșeftari deghizați în dominouri de colorit politic. Înainte de toate, aceștia ar trebui alungați din pozițiile lor bine întărite pe cari le ocupă. Dar....

Natural, că între astfel de condiții bugetare, nu poate fi vorba de o satisfacere a obligațiilor noastre față de defentorii rentelor noastre de stat. Anul

1935 a fost plin de încercări — mai mult sau mai puțin reușite — de a reduce pe cât să poate, și de a eșalona mai potrivit situației noastre financiare, plata angajamentelor noastre de stat pe cari le avem față de străinătate. Străinătatea ne-a primit cu neîncredere și amenințări, și a sfârșit prin a ne defrauda orice credit. Delegațiuni costisitoare merg din lună în lună în diferitele capitale ale Europei, însă fără de rezultat. Singura noastră speranță este, precupețirea valorii noastre politice, în vederea conflictului armat ce amenință dela Marea Mediterană. Poate că pe calea aceasta să mai putem stoarce unele concesi. În Anglia situația este favorabilă unei concepții de felul acesta, și am fost bine primiți.

Situația aceasta a creditului extern, a avut repercusiuni jalnice asupra creditului intern. Legiferarea despre lichidarea datorțiilor (conversiunea așa numită) a adus o mare neîncredere în domeniul bancar, și în special în băncile ardelenesti, din motivul că acestea aveau plasamentele cele mai numeroase vizate de conversiune, și prin urmare au suferit și pierderile cele mai mari. Nu voim să cercetăm acuma, dacă a fost ignoranță sau reavoință la baza acestei legiferări, dar e sigur că a lăsat pe urma sa simțul unei neîndreptățiri și o criză gravă materială și morală. Nu este deci de mirat, dacă deținătorii de economii și rezerve pecuniare evită acuma băncile, preferind să păstreze acasă economiile lor, și la un moment dat să le plaseze într'o afacere oarecare, dar mai cu seamă în valori imobiliare, cari în toate vremurile au fost plasamentele cele mai sigure. Astfel se explică activitatea intensă de construcții în toată țara. Activitatea aceasta a tras după sine și industria aferentă, contribuind la învi-orarea generală a transacțiilor. O sanare generală însă și temeinică a crizei economice, nu se poate înfăptui fără redresarea creditului, căci fără intermediul băncilor, banii rămân totuși scumpi.

Legiferarea bancară pune mari piedeci în calea acestei redresări, prin aceea, că supune băncile existente la restricțiuni prea mari, și împiedecă înființarea de bănci mici, la îndemâna micilor solicitanți de credite și în special ale satelor. Tocmai aci zace neprice-

perea pe care au avut-o legiuitorii conversiunii, pentru menirea băncilor ardelenesti. La baza înființării lor nu a stat specula, ci din contră, tendința de a scăpa fărănimea din ghiarele cămătarilor. Pe de altă parte au servit ca mijloc de conservare al culturii românești, prin sprijinul pe care băncile acestea le-au dat an de an diferitelor instituțiuni culturale și bisericesti. Au servit apoi și ca un mediu de plasare ai intelectualilor români, pușini pe atunci, și ca instrument de rezistență națională în chestiuni politice. Se vede însă că problemele acestea nu au fost considerate de fel, și de aceea se impune o modificare a legii bancare. Discursurile rostite în Congresul economic la Cluj, la 28 Nov. 1935 sunt menite să deschidă în privința aceasta ochii factorilor competenți, cu atât mai mult, cu cât lupta pe teren economic și cultural cu minoritarii de azi și stăpânii de ieri, este încă departe de a se decide în favorul nostru.

O primă încercare de a netezi asperitățile Legii bancare, a fost „Legea cu privire la unele dispoziții pentru înlesnirea și refacerea creditului“. Acest început însă este foarte rudimentar și inoperant, așa că băncilor și altor factori economici din Ardeal, nu le rămâne altă cale, decât continuarea luptei a cărei expresie a fost chiar congresul amintit.

O ameliorare radicală a situației nu trebuie însă așteptată numai din partea producției și a creditului, ci și din partea monetară, acest vehicol gingaș și indispensabil al schimbului. După inflație, am trecut în domeniul deflației, care se credea a fi un remediu al primei. Ambele ne-au dus la scumpirea traiului. Toți s'au așteptat ca în urma deflației banul să câștige atât de mult în valoare, încât să apese viguros asupra prețurilor. Lucrul acesta nu s'a întâmplat, din motivul, că lipsind banul de pe piață, adecă fiind foarte puțin oferit, producția a rămas fără capitaluri. Astfel fiind producțiunea nu a putut ține pas cu consumațiunea, și articolele produse s'au oferit în cantitate prea mică, mai cu seamă că unele articole nu se puteau introduce nici din străinătate, din cauza contingențării. Ne fiind concurență, articolele de consum s'au urcat în preț. Am ajuns deci acolo, unde ne-a dus și inflația.

Concluzia este, că o distribuție justă a monetei emise, este esențialul pentru economia noastră națională. Banul care iese din monetăria și tiparnița statului, nu trebuie folosit în partea sa cea mai mare pentru consum și investiții neproductive, cum sunt datorii contractate pentru armamente, cheltueli iraționale cu administrația, diplomația etc., ci trebuie folosit pentru stimularea producțiunii, ajutând agricultura și industria. Dacă politicienii noștri vor fi găsit calea cea adevărată cum să facă acest lucru, atunci abia ne vom putea aștepta la o nouă epocă de prosperitate.

E. VANCU.

Raționalizare și normalizare.

Mesajul regal de deschidere a Corpurilor legiuitoare vorbește de o lege pentru raționalizarea serviciilor publice. Se pare că mânat de inexorabile nevoi, Statul a fost silit să adopte în sfârșit o atitudine precisă în privința organizării administrației sale. Era și timpul să se treacă la o atare măsură, după toate încercările făcute pe căi secundare, de a reduce cheltuelile de personal, fără prea mari rezultate, decât cu riscul unei pauperizări latente a masei de salariați publici și cu pericolul unei desorganizări continue a funcționării Statului.

În afară de aceste neajunsuri, tăerile de retribuțiuni făcute așa la întâmplare au dus la o demoralizare pentru unele categorii de funcționari, din cauza favorizării altora în detrimentul celor dintâi. Fără îndoială că funcțiunile în Stat, au o valoare și o importanță diferită. Din această cauză exista încă în Legea armonizării retribuțiilor publice, o scară de salarizare care da fiecărei categorii de slujbași o importanță corespunzătoare misiunii sale, prin însași retribuțiunea ce i-o fixa. Curbele de sacrificiu impuse de nevoile crizei, n'au ținut cont de aceste echitabile așezări ale retribuțiilor publice și au accentuat o diferențiere mai adâncă, lăsând să se înțeleagă că unii dintre slujbași se bucură de toată protecția Statului, iar alții, de tot disprețul lui. În felul acesta profesorul secundar a ajuns egal în leafă cu un reangajat, iar învățătorul, sub orice limită care i-ar permite o desfășurare a activității sale, fără să piardă din prestigiul și demnitatea unei munci de apostolat.

Teoriile moderne cari definesc actualmente rolul administrației publice, au pus permanent accentul pe conformația și pregătirea intelectuală a slujbașului de stat. Din această pregătire, legată de o retribuțiune

convenabilă se naște perfecțiunea mecanismului administrativ, nu numai ca urmare a unei perfecte aplicări a legilor și regulamentelor, ci mai cu seamă, ca urmare a puterii proprii de inițiativă de care dispune slujbașul. Nu se poate în de ajuns accentua, ce însemnează puterea de inițiativă a omului în cadrul unui cuprins rigid de legi și cu paza strictă a acestuia. Se poate spune în definitiv că dacă atâtea plângeri se fac asupra felului cum funcționează administrația de stat, faptul se datorește desorientării în care se complace funcționarul din cauza imposibilității de a concepe o adecuată aplicare a legilor, cari îi reglementează activitatea. De aici provin amănările, abuzurile și toate metehnele cunoscute și necunoscute, cari formează ponosul curent al administrației publice.

O raționalizare a serviciilor publice trebuie deci să rezolve aceste intime deziderate. În afară de justa salarizare a fiecărei funcțiuni, cu paza desăvârșită a importanței fiecărei categorii de slujbași, înțelegând prin categorii, pregătirea profesională respectivă, este nevoie să se observe cercul de activitate al funcționarului spre a se constata, care este partea lui de creație în slujba ce i s'a încredințat și modul cum el răspunde însărcinărilor date, în împrejurările în cari legea n'are nici o prevedere specială. Numai în felul acesta lucrând, administrația publică va putea ajunge la o perfecțiune cari să mulțumească interesele particulare și să le împace cu cele colective.

Greșit se atribuie decretelor-legi din toamna anului trecut misiunea de raționalizare. Ele nu fac decât să stranguleze posibilitățile de afirmare în unele cazuri, iar în altele, cum e cel care reglementează cumulul, să dovedească, că există unii cari legiferează în favorul lor personal. Cumulul în felul cum e prohibit în decretul-lege din anul trecut, face să se perpetueze convingerea că într'un Stat există categorii de slujbași favorizați și năpăstuiți. Cu asemenea mentalitate sus și cu tot asemenea restrângeri de spirit jos, mecanismul administrației publice, nu se va putea perfecționa niciodată.

Să presupunem deci, că cu toate metehnele de cari suntem capabili, legea actuală pentru raționalizarea serviciilor publice, va rezolva cel puțin într'o măsură oarecare neajunsurile semnalate. Dar există un dar, care se pune și cu actuala ocaziune. O întrebare de proporții covârșitoare se pune la care trebuie să răspundem: este într'adevăr de raționalizat, numai cadrul serviciilor publice spre a putea acomoda bugetul Statului cu forțele de contribuție ale cetățenilor, sau această raționalizare trebuie să se adâncească în cele mai intime domenii ale activității publice?

Răspunsul este ușor de dat: Statul românesc are totul de raționalizat. Lăsăm la o parte domeniile de activitate particulară: producția agricolă și indu-

strială, comerțul de toate felurile și toate celelalte ocupațiuni a căror stare de primitivitate este prea cunoscută și ne menținem de astădată pe linia strictă a activității publice de orice fel. În această ordine de idei raționalizarea trebuie să pornească dela activitatea legislativă, la cea judecătorească, apoi trecând prin cea administrativă să pună la punct orice formă și grad de celulă care are misiunea să servească binelui colectiv.

Este necesar să se raționalizeze activitatea puterii legislative. În acest domeniu totul e de făcut. E nevoie să se înceapă cu precizarea fundamentală a noțiunilor, cari trebuiesc să caracterizeze legislația românească. Străduințele în acest domeniu sunt mereu și neîntrerupte, dar fără nici un randament. Se vorbește de atâta vreme de unificarea codurilor. Totuși până acum nu s'a ajuns la o sancționare nici măcar a unuia din ele. Și doar e vorba de o operă care trebuie să pună pecetea definitivă pe unificarea și întregirea noastră națională.

Dacă codurile fundamentale au întârziat, se aduc mereu la legi singuratice, cari nu numai că fracționează domeniile de intervenție ce în mod normal aparțin unei unități indivizibile, dar le și sancționează în mod deos bit. Pe urmă votarea aceasta succesivă de legi, anulează unele prevederi anterioare, sau le modifică structura, așa că o singură chestiune adusă în fața unei instanțe, cere — ori cât ar fi de ușoară — o cercetare cronologică a legilor respective, pentru a se găsi stipulațiunea valabilă în momentul respectiv. Ce însemnează acest lucru, numai cei neinițiați nu-și pot da seamă. Slujbașul care la fiecare moment are de a face cu aplicarea unei legi, sau judecătorul care e chemat să sancționeze o abatere, sunt nevoiți să răsfoiască vrafuri de „Monitoare“ și tomuri de legi, spre a da o deslegare potrivită cazului. De aici, acele întârzieri păgubitoare și pentru împričinași și pentru respectul autorității. De aici apoi marele număr de slujbași mărunți, necesari actelor pregătitoare și cari își închipuesc că ei formează tot centrul pământului și că fără ei, instătuțiunea s'ar duce de râpă. Iată un prim avantaj al unei raționalizări a activității legislative și punctul de plecare dela care ea trebuie să pornească.

Odată cu unificarea codurilor se cuvine apoi să se stabilească filiera prin care să treacă examinarea legilor. Constituția actuală a creat Consiliul legislativ cu funcțiuni multiple și cu însărcinări nepotrivite. În afară de redactarea lor, Consiliul legislativ e chemat să le și examineze pe cele cari nu sunt opera lui, din punct de vedere al constituționalității, muncă de douăori superfluă, pentru că pe de o parte avizul și examinarea aceasta sunt numai consultative, iar pe de altă parte, Curtea de Casație are ultimul cuvânt de spus în această privință. Așa fiind, pentru aceeași concluziune se străduiesc două instituțiuni, fără nici

un rost și fără nici o justificare. Organizarea precisă a rutei pe care trebuie s'o urmeze legea până la votarea și promulgarea ei, așa fel ca să se elimine operațiunile de prisos, formează un alt deziderat al raționalizării activității de stat.

Intrând în domeniul puterii judecătorești, raționalizarea ar fi chemată să simplifice la maximum procedura și mai cu seamă să delimiteze categoria instanțelor, atât de mult diversificată în ultima vreme. În afară de instanțele ordinare judecătorești, s'au înființat, Comitetele de revizuire, Judecătoriile de muncă, Camerele arbitrare, etc. etc. când toate acestea puteau fi concentrate pe specialități în acelaș cadru al justiției obișnuite. De aici nu poate să pornească decât cheltuiala de prisos, deoarece o instanță sau o instituțiune publică nou formată, are nevoie de local, de cadru executiv, de materiale, de corespondență independentă, etc. etc. Toate acestea întregite într'un complex unitar, ar reduce însă atât materialul, cât și personalul întrebuințat, contribuind ca angajatul să muncească în cadrul unui material mai vast și astfel să întrebuințeze și timpul de serviciu, cu plin randament.

Revenind la cadrul administrativ, cel mai vast pe care Statul poate să-l prezinte, vom remarca din punctul de vedere al raționalizării, necesitatea de coordonare a activității între instituțiile similare și cari trebuie să lucreze în paralel, ca o necesitate indispensabilă și singură ducătoare de scop. La noi se fac în fiecare an, școale, spitale, primării, șosele, poduri, etc. fără nici o regulă de îndrumare a sforțelor financiare. Se încep multe construcțiuni în acelaș timp și aproape toate se lasă neisprăvite, pentru că obolul și sursa publică de alimentare a fondurilor n'au capacitatea necesară, spre a acoperi toate cheltuielile respective. În felul acesta aproape toate operile de interes obșteșc, rămân neterminate, iar dacă mai au norocul să fie odată reîncepte, ele trebuiesc fundamental refăcute. Nici nu se poate închipi modalitate mai potrivită de a arunca fără rost banii, decât pe această cale a aparenței constructive. Pentru că în afară de neputința de terminare la timp a lucrărilor menționate, din cauza epuizării fondurilor. Țara românească mai dispune de un element de risipă caracteristic: necontinuitatea în materie de administrație și divergența de concepții, justificată sau nejustificată în spiritul gospodăresc. Poate un guvern sau o administrație să inițieze lucrurile cele mai frumoase; dacă n'au avut timpul să le și termine, rar când successorii le privesc sub acelaș unghi de vedere. De aceea, mai cu seamă în acest ultim domeniu, se fac cele mai sterile sforțări. Dacă nu intervine o preve-

dere legală, care să îndrume străduințele, ne vom sbate zadarnic să înghebam ceva creator. Acestea-s în linii largi unele din domeniile în cari raționalizarea trebuie să intervină.

Ing. GH. BRÂNDUȘ.

Situația.

La începutul unui an nou, situația continuă a fi lipsită de suflet.

Din partea statului se fac mari încercări de a realiza îmbunătățiri, pe toate terenurile. Rezultate însă nu se văd. Și nu se vor vedea până când nu vor obveni radicale schimbări de sistem și de metode. Pentru a putea asigura progresul normal al țării noastre, trebuiesc primenite din temelii toate metodele și sistemele de cârpeală, cari stau la baza activității conducătorilor statului nostru. Căci în fond judecând toată activitatea aceasta a statului nu constă decât din îndrumări, ordine și declarații zilnice de încurajare.

Pe alocurea, se dau chiar ajutoare materiale din partea statului. Inșă, de pe urma acestor ajutoare situația rămâne tot neschimbată. Așa că foloasele sunt disparente față de sarcinile ce sunt aruncate asupra contribuabilului.

În fața metodelor de îndrumări și ordine, adoptate de toți oamenii politici cari s'au perindat la cârma țării, pentru refacerea situației și a marilor greutăți economice și financiare, prin care trece țara noastră, cari sisteme n'au dat rezultate fericite,—marea masă a populației stă cu totul neajutorată. În mare parte felul ei de a fi și trăi este străin de aceste încercări de reformare. Deaceia mulțimea nu poate pătrunde și pricepe ceiace conducătorii țării vreau să facă pe seama ei și din ea. Conducătorii țării fac zilnic declarații. Ele sunt încurajatoare, au valoare teoretică, dar pentru câștigarea pâinii de toate zilele, pentru înlăturarea multor necazuri ale omului nu au nici o valoare.

Suntem la răspântie.

Țara noastră trece prin mari greutăți economice și financiare; iar noi trăim vremuri de îngrijorare, vremuri pline de sbucium și neliniște.

Economia noastră națională zguduită din temelii, de pe urma formidabilei crize economice-financiare, accentuată tot mai mult prin scăderea vertiginoasă a veniturilor statului, nu și-a putut regăsi încă echilibrul.

Apoi, intervenția statului în toate domeniile de activitate economică prin experiențe felurite, au împiedicat jocul liber al fenomenelor economice, iar prin dese schimbări ale comerțului exterior au dus la o depreciere continuă a monedei și la o scumpire excesivă a vieții.

Toate acestea au creat haosul în care ne sbatem astăzi și din care nu vom eși decât printr'un act de mare curaj.

În astfel de împrejurări dezvoltarea industriei naționale a fost favorizată. Dar a avut să lupte cu lipsa de credit.

Problema refacerii creditului rămâne deschisă pentru toate ramurile de activitate. Încercările de până acum nu pot fi considerate măcar ca un început. Avem nevoie de credite masive, care să pună în valoare o industrie nouă ce se poate crea, avem nevoie de credite lungi pentru agricultură, avem nevoie de credite pentru industria mijlocie, avem nevoie de credite pentru comerț.

Am intrat în anul 1936 și perspectivele asigurării unui progres normal sunt întunecate.

Datoria conducătorilor este de a pune mai multă ordine și organizare în treburile publice, și de a asigura liniștea politică internă, pentru ca atmosfera de apăsare de azi să se risipească.

ION OPRÎȘ.

Cursul Mediu al efectelor și acțiunilor.

Legea bancară prevede următoarele dispoziții, în art. 32, relativ la evaluarea în bilanț a efectelor și acțiunilor :

„Titlurile cotate la bursă vor fi trecute în bilanț la cursul rezultat din media celor 30 de zile anterioare datei de întocmire a bilanțului“.

Pentru celelalte titluri, vezi dispozițiile din al. 3 al aceluiaș articol și art. 12 din legea pentru refacerea creditului.

Dăm mai jos în sensul legii, cursul mediu al principalelor efecte și acțiuni cotate la Bursa din București. Odată cu aceasta, dăm și cursul de închidere al bursei la 31 Decembrie 1935.

Efectul :	Cursul de închidere la 31 Dec. 1935:	Cursul mediu pe Dec. 1935:
Renta împrumutării	38	37,83
„ stabilizării	54	54,10
„ dezvoltării	36,50	37
„ amortizării 1933	42,80	42,30
„ înzestrării 1934	56	54,94
„ consolidării 1935	22,30	22,30
Bonuri de impozite	35	35,20

Efectul :	Cursul de închidere la 31 Dec. 1935:	Cursul mediu pe Dec. 1935:
Banca Națională	4.900	4.865
„ Românească	330	327
„ Albina	175	175
Dacia România	4.450	4.370
Naționala de Asigurări	280	275,50
Steaua Română	457	450,50
Astra Română	960	986,80
I. R. D. P.	63	60,33
Reșta	573	574,80
STB, put cu 1 vârs.	1.170	1.170
STB, optate închetate	1.670	1.670
Letea	750	751,80
„Aur“	437	455,66
Mica	1.835	1.730

La efectivele impr. de înzestrare, s'a luat cursul mediu pentru efectele denumite „mari“, care reprezintă cursul real al acestor efecte. Cursul scăzut pentru efectele mici nu e logic. Pentru exactitate totuși indicăm cursul mediu la aceste titluri, ca fiind 42,50. Acțiunile STB, au înregistrat o modificare a cursului lor în urma emisiunii de noul acțiunii. Pentru aceste acțiuni, sunt la bursă 3 cotațiuni diferite, începând numai dela sfârșitul lunii Decembrie, astfel că nu se poate face la aceste acțiuni o medie pe întreaga lună. Am luat pentru aceste acțiuni cursul de închidere al bursei ca curs mediu.

Costul vieții.

Ca urmare la măsurile mereu schimbate de reglementarea comerțului exterior, prețurile materiilor pentru cari depindem de străinătate sunt în continuă creștere. Alături de ele însă, se urcă și prețurile produselor interne.

Fără de anul trecut s'au înregistrat urcări mari la prețul zahărului, orezului, cafelei, ceaiului, între 20 și 50%, urcări mai mici la prețul untului, cărnii, alcoolului, de aprox. 10%. Apoi la haine, o urcare de aproape 15%. S'a înregistrat o urcare și la prețul lemnului și al chiriei. Singurele produse mai staționare au fost cerealele și legumele.

Urcarea nu are un caracter uniform și general și din cauza aceasta nu se poate vorbi

ntei de un val de scumpete și mai puțin de o devaluare a Leului. Cu toată disparitatea între valoarea lui internă și externă, leul e tare și rezistă la toate măsurile nechibzuite de reglementare a comerțului și a schimbului cu străinătatea.

După cum am amintit, scumpirea mărfurilor se datorește în primul rând măsurilor prea restrictive puse în calea comerțului cu străinătatea și într-o măsură foarte mare, dar nu îndeștul apreciată la adevărata ei importanță, a speculațiilor și speculanților, fie ei negustori luați individual, cari justificându-se cu anumite măsuri luate de guvern, măsuri cari de fapt nu-i ating pe ei, scumpesc mărfurile fără nici un control și limită. Mai ales însă, urcă prețurile carturilor cari se înmulțesc în fiecare zi și cărora nu le poartă nimeni grija.

Aplicarea legii pentru lichidarea datoriiilor agricole și urbane.

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL BRAȘOV, SECȚIA I-a.

No. C. 796/13
1935.

BCU Cluj / Central

Deponenți străini. Dacă intră sub aplicațiunea art. 52 din legea de lichidare a datoriiilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934? Soluție afirmativă.

DECIZIUNE CIVILĂ.

Înaintându-se în desbatere procesul intentat de reclamanta Banca „Furnica” societate anonimă din Făgăraș, reprezentată de avocatul Dr. Ovidiu Micu din Făgăraș, în contra pârâtului creditor Gh. Stroia din Comuna Dejani reprezentat prin avocatul Dr. Iulian Cârje din Făgăraș, pentru stingerea execuției și introdusă înaintea Tribunalului Făgăraș, în care Tribunalul a dat sentință ca prima instanță în ziua de 9 Februarie 1935 cu No. 20/5 1935 și care proces a fost adus înaintea Curții prin apelul reclamantei.

CURTEA

a dat după terminarea desbaterii orale din 24 Iunie 1935, azi în ziua de 3 Iulie 1935 următoarea deciziune:

CURTEA ÎN NUMELE LEGII DECIDE.

Admite apelul făcut de reclamanta Banca „Furnica” societate anonimă din Făgăraș contra

sentinței Tribunalului Făgăraș No. C. 20/5, 1935 pronunțată în ziua de 9 Februarie 1935 pe care o reformează și admite acțiunea reclamantei susnumite și stinge execuția silită ordonată prin deciziunea No. 1846/933/12 din 21 Decembrie.

Obligă pe pârâtul George Stroia ca în termen de 15 zile și sub sancțiunea execuției silită să plătească numitei reclamante suma de 2.000 Lei (două mii) Lei cheltuieli de judecată de prima instanță și Lei 1.000 (una mie) cheltuieli de judecată în apel.

MOTIVE:

Având în vedere că reclamanta Banca „Furnica” cassă de econ. s. a. din Făgăraș a chemat în judecată pe pârâtul George Stroia, spre a se stabili că creanța de depunere în suma de Lei 186.410 cap. și acces. ce acesta o are și pentru care s'a ordonat execuție de îndeștulare cu deciziunea No. 1846/933 Tribunalului Făgăraș și a fost efectuată în ziua de 2 Ianuarie 1935 de Corpul Portăreilor de pe lângă Tribunalul Făgăraș, fiind anterioară datei de 18 Decembrie 1931, iar reclamanta având un plasament agricol mai mare de 10% din totalul creanțelor și capacitatea de plată a debitoarei fiind stabilită, creanța urmărită urmează să fie replătită în conformitate cu dispozițiile legii pentru lichidarea datoriiilor agricole și urbane și ca atare să fie stinsă execuția ordonată.

Având în vedere că pârâtul pretinde că datoria reclamantei față de pârât este exceptată dela beneficiul legii pentru lichidarea datoriiilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934 și nu pot să-i fie opuse dispozițiunile Art. 52 și urm. din această lege, întrucât pârâtul ca cetățean american nu intră în prevederile acestei legi, iar datoria reclamantei este exceptată dela beneficiul acestei legi.

Că Tribunalul a respins acțiunea ca prematură fiind introdus și recurs împotriva ordonanței execuției, iar în contra acestei hotărâri s'a făcut apel.

Că recursul reclamantei urmărite fiind respins prin deciziunea No. Ca 155/17—935 urmează a se judeca cererea reclamantei astfel cum a fost formulată înaintea primei instanțe.

Având în vedere ca fapt necontestat și de pârât este că reclamanta este o bancă cu plasament agricol mai mare de 10%, iar pentru judecarea capacității de plată a stabilit capacitatea de plată a reclamantei la 46% din creanța plătită în termen de 5 ani.

Că în cauză urmează a se examina dacă pârâtul, care este cetățean american, îi sunt aplicabile dispozițiunile Art. 69 din Legea din 7

Aprilie 1934 și deci dacă reclamanta poate fi obligată să-i plătească depunerea ce o are în întregime.

Având în vedere că pârâtul nu poate invoca excepțiunile prevăzute de Art. 69 din legea pentru lichidarea datorilor agricole și urbane, deoarece aceste excepțiuni se referă numai la debitorii agricoli și urbani și nici de cum la instituțiile de credit reglementate prin Art. 52 care articol face parte din cap. IV, al legii.

Că intenția legiuitorului e ca acele instituțiuni de credit, cari au în plasamentul lor creanțe agricole ce intră în prevederile legii din 7 Aprilie 1934, să fie puse la adăpost și obligate astfel a plăti creditorilor deponenți numai în măsura posibilității de plată, neputând fi obligate la restituirea depozitelor deodată, regulă ce se aplică și creditorilor străini, căci astfel aceste instituțiuni ar ajunge în stare de insolabilitate și prin aceasta s'ar eluda intențiunea și scopul legiuitorului.

Că astfel fiind deși creditorul este străin nu poate urmări pe banca debitoare pentru întreaga depunere imediat, ci urmează să i se achite în proporția fixată de Comisiunea pentru judecarea capacității de plată a reclamantei așa că apelul de față este fondat, câtă a fi admis și a se stinge execuția ordonată contra reclamantei.

Cheltuieli de judecată s'au acordat în conformitate cu art. 425 pr. civ.

Dată și citită în ședința publică azi la 3 Iulie 1935, în Palatul Justiției din Brașov, în prezența reprezentanților părților.

Președ.: ss. Apostolescu. ss. N. Gavrilesco.

Consilier: ss. G. Pop. Grețer: ss. Haza.

CRONICA

Banca Națională, a convocat adunarea ei generală anuală pentru ziua de 16 Februarie 1936.

*

Declarațiile de impunere pe 1936. S'au început lucrările în vederea impunerilor pe 1936/37, la Ministerul de finanțe. De data aceasta, mecanismul impunerilor va diferi comparativ cu anii din urmă, fiindcă în cursul anului 1935, legea contribuțiilor directe a suferit unele modificări.

Astfel declarațiile pentru scăderea sarcinilor chi-rografare din supra-cote, se vor depune în cursul luni Aprilie, cel mai târziu până la 15 Mai.

Celelalte declarații vor fi depuse în Ianuarie, Februarie și Martie. Declarațiile anuale de impunere ale comercianților, industriașilor și liber profesioniștilor neimpuși încă, vor fi înregistrate până la 31 Ianuarie. Marile întreprinderi vor putea da declarațiuni până la 28 Februarie, iar societățile anonime imediat după aprobarea bilanțului de consiliul de administrație, în nici un caz însă după 1 Aprilie.

Contribuabilii cari nu vor face — în termen — declarația de scădere a sarcinilor, vor pierde acest drept definitiv.

Comercianții impuși prin clasificare și acei contribuabili cari au un singur fel de venituri, sunt scutiți de a face declarații.

*

Leva bulgară se devalorizează. Urmând exemplul altor țări, guvernul bulgar a hotărât reducerea acoperirii metalice a Levei dela 33,5% la 25%, ceea ce corespunde cu o devalorizare de 22%. Această măsură a fost luată ca urmare la un aviz al comitetului financiar al Ligii Națiunilor și are de scop pe lângă legalizarea unei situații de fapt și de a da mai mare desvoltare a comerțului exterior bulgar. Să sperăm că nu o să ne molipsim și noi, căci numai începutul e greu.

Imprimare, Registre, Rechizite, etc. etc.

Procurați

NUMAI dela

**Tipografia, Librăria,
C o m p a c t o r i a**

„DACIA TRAIANĂ“, SIBIU

Piața Unirii Nr. 7. — Telefon Nr. 168.